

Fagbladet

OFFICEREN

03 / JUNI 2025

FLYVEVÅBNET ER TILBAGE PÅ SJÆLLAND

PAS PÅ DIN SIKKERHEDSGODKENDELSE
TILLYKKE MED DIN NYE STILLING – OG HVAD SÅ?
SPORTEN HYLDER UDSENDTE OG PÅRØRENDE
'RESET' HEN OVER DEN ENGELSKE KANAL

www.hod.dk

INDHOLD

NR. 3/2025

Leder

Kort nyt

- Air Defence Wing:
- Flyvevåbnet er tilbage på Sjælland
 - En ny lokalafdeling
 - Hurtig guide til luftforsvar

Pas på din sikkerhedsgodkendelse

Sporten hylder udsendte og pårørende

Faglige Forklaringer

Major Kim Malm

- Repræsentantskab:
- Svendborg 2025
 - HOD Hovedbestyrelse 2025-2028

Ånden fra San Remo

Interview
‘Reset’ hen over Den engelske Kanal

Verserende sager

Forsidefoto:
Michael Aagaard Jensen

Bagsidefoto:
Privat

Formand
Niels Tønning
niels@hod.dk

DE NÆSTE TRE ÅR BLIVER IKKE KEDELIGE

HOD’S REPRÆSENTANTSKAB HAR VED SIN SAM-LING D. 21.-22. MAJ sat den politiske retning for de kommende års arbejde og prioriteringer. Og samlingen efterlader ingen tvivl om opgaven: Vilkårene skal forbedres, så det kan mærkes, hvis Forsvaret igen skal være attraktivt nok til en varig tilknytning af officererne.

De besluttede HR-tiltag vækker ikke den store begejstring, når udgangspunktet efter årtiers smalhals og sparedagsordner ligger så langt bagud i forhold til den udvikling, der har været på resten af arbejdsmarkedet. Danmark har stadig officerernes dedikation og ansvarsfølelse, men det afspejles ikke i den løn, man vil betale for det eller vores arbejdskraft. Lønnen skal matche opgaver, ansvar, vilkår og kompetencekrav, og aktuelt ville andre offentligt ansatte med tilsvarende ledelsesopgaver næppe være tilfreds med en officersløn. End ikke for en 37 timers arbejdsuge.

Forsvarets faste store budgettering for udbetaling af merarbejde, øvelser og vagter synes at hvile på den antagelse, at man kan iværksætte al den aktivitet, man har råd til at betale for, men det er vist på tide, at vi offensivt og arbejdsretligt angriber den forudsætning.

Bortset fra de få, som har en individuel aftale om plustid, er der ingen officerer – heller ikke i chefgruppen –, som er ansat med en arbejdstidsnorm på mere end 37 timer om ugen. Ja, alle har ganske vist pligt til at udføre et pålagt merarbejde, men kun i et rimeligt og sagligt begrundet omfang. Ikke

et stort påregneligt og tilsyneladende planlagt merarbejde. Vores fokus vil i særlig grad være på de overenskomstansatte officerer, der kun efter særlig lokalaftale kan afvige fra den i AC-overenskomsten aftalte almindelige kontortid. Den overenskomstansatte officer er – i modsætning til tjenestemanden, der efter aftale er ‘døgnarbejder’ – det, man kalder ‘dagarbejder’, hvor arbejdstiden kun efter lokalaftale kan placeres uden for almindelig kontortid. Hvis vi videre skal acceptere et så væsentligt og påregneligt merarbejde, som tilfældet har været i årevis, så skal prisen hæves og evt. differentieres, så procentsatsen øges på de yderste timer. Vi skal måske også – med hjælp fra AC – få cementeret, at den nye danske arbejdstidslov ikke dispenserer Forsvaret fra hverken tidsregistrering, hviletidsregler eller 48-timersreglen. Heller ikke i forbindelse med ‘egentlig militærtjeneste’ og heller ikke for chefgruppen.

Endelig er det stærkt utilfredsstillende, at der i nogle politiske kredse alene er et fokus på at hæve konstablernes løn. Og der er desværre ikke umiddelbar hjælp at hente i den forligspålagte lønanalyse, som Personelkommandoen aktuelt arbejder på. Man kunne måske til nød acceptere, at alle militære

medarbejdere hæves med samme kronebeløb, hvis honoreringen gives for ulemper, der er de samme for høj som lav. Men hvis man selektivt hæver konstabelgruppen, ødelægges balancerne mellem niveauerne. Dels fjernes de nuværende – om end beskedne – lønincitamenter til karriere, dels deva-

lueres arbejde på et højere ansvars- eller kompetence-niveau. Det er en no-brainer.

”

Lønnen skal matche opgaver, ansvar, vilkår og kompetencekrav, og aktuelt ville andre offentligt ansatte med tilsvarende ledelsesopgaver næppe være tilfreds med en officersløn. End ikke for en 37 timers arbejdsuge.

Repræsentantskabet fandt imidlertid også anledning til selvkritisk at skue indad. Vi har nok alle været for dårlige til at promovere vores profession og værdi. Fundet, at den var åbenlys for alle. Men desværre virker det nogle gange, som om standen og professionen ikke nyder en passende eller rimelig anerkendelse på Slotsholmen. At nogle er forledt til at tro, at officerer kan erstattes af civile akademikere eller militære mellemledere. Men ikke mindst skal vi indadtil også være bedre til at vise og forklare nye officerer vigtigheden af at organisere sig i HOD.

Jeg håber, at det er tydeligt, at vi i lokalafdelinger, bestyrelse og sekretariat ikke har tænkt os at hvile på laurbærrene, men vil tage alle udfordringer op med fornyet energi, ildhu og fornøden aggressivitet. ■

Se mere om
HOD's repræsentant-
skabsmøde og
tillidsrepræsentant-
seminar på side
24-26

BERETNING OM HOD'S VIRKSOMHED I PERIODEN 2022-2025

Læs HOD's
beretning på
hjemmesiden
hod.dk

På HOD's nyligt afholdte repræsentantskabsmøde blev der valgt hele tre nye værnformænd. Niels Peder Munksgaard for Hæren (i midten), Lars Munkholm for Flyvevåbnet (nummer to fra højre) og Lars Michael Mortensen for Beredskabsstyrelsen (yderst til højre). Både Niels Peder Munksgaard og Lars Munkholm har været menige medlemmer af hovedbestyrelsen, mens Lars Michael Mortensen er ny i den sammenhæng. De to øvrige er Thomas Vestergaard for Søværnet (yderst til venstre), der har siddet en periode som værnformand, og Kent Mikkelsen for Hjemmeværnet (nummer to fra venstre), der går ind i sin fjerde periode som værnformand.

Folder om arbejdsmiljø

EN FOLDER OM ARBEJDSMILJØET på Forsvarets tjenestesteder blev sammen med et tilhørende notat afleveret til landets politikere i april. Bag folder og notat står HOD sammen med andre faglige organisationer inden for forsvarsministeriets område.

I folderen stilles der skarpt på de arbejdsmiljøudfordringer, der er på Forsvarets tjenestesteder, samt på de konsekvenser det har for medarbejderne og dermed for det danske forsvar. Samtidig peger folderen på en række politiske tiltag og løsninger, der kan dæmme op for udfordringerne på den korte og lange bane.

- Et godt arbejdsmiljø er et vigtigt grundlag for et kampdygtigt forsvar. Det er afgørende, at politikerne lytter til de forslag og input, vi giver dem, så vi får passet bedre på alle de medarbejdere, der skal passe på vores land, siger HOD konsulent Steen Gøtsche.

Du kan hente folderen på hod.dk.

Har du spørgsmål, er du velkommen til at kontakte HOD konsulent Steen Gøtsche.

Næsten ny konsulent i HOD

Foto: Claus Fisker

NOGLE AF JER HAR SIKKERT ALLEREDE MØDT HAM. I februar begyndte Morten Hvitved Grand som konsulent i HOD. Morten har fokus på blandt andet løn og tillæg for ledergruppen, bemanningssystemet og veteranområdet.

I kender måske Morten i forvejen fra hans tid i FPS (nu PKOM) som udstikker for Hærens 331-majorer, sektionschef i bemandingsafdelingen og de seneste fem år som sektionschef i Veterancenteret.

I kan fange Morten på mobil 50939339 eller mail grand@hod.dk.

Advokater med lang baggrund i Forsvaret, giver 20% rabat på advokatrådgivning til private

Vi har indgået aftale med HOD om medlemsrabat på advokatrådgivning.

Du kan således med fordel få berigtiget din bolighandel, styr på dine ansættelsesrettigheder, udarbejdet testamente eller ægtepagt, blive rådgivet om papirløst samliv, børn og samvær eller opløsning af parforhold – med andre ord, alt hvad du har brug for som privatperson.

Ring på tlf. **46 30 46 90** og hør om dine muligheder eller send os en mail på info@bakertillylegal.dk

Claus Rehl, Advokat (H)
PLR

Nicholas Ø. Keller, Advokat (L)
GHR

bakertilly
LEGAL ADVOKATFIRMA

Korskilelund 6
2670 Greve

Rehl@bakertillylegal.dk

eller

Poul Bundgaards Vej 1E
2500 Valby

info@bakertillylegal.dk

(+45) 46 30 46 90

Flyvevåbnet er tilbage på Sjælland

For første gang i 20 år får Flyvevåbnet en større arbejdsplads på Sjælland. Air Defence Wing er under opbygning på Flyvestation Skalstrup.

TEKST OG FOTO MICHAEL AAGAARD JENSEN

I DAG FORBINDER BORGERNE I ROSKILDE MÅSKE MEST FLYVESTATION SKALSTRUP med stedet, hvor man, i behørig afstand og iført mundbind, stod i kø og ventede på sit møde med en vatpind under Corona-pandemien. Men for 20 år siden var flyvestationen hjemsted for Kontrol- og Luftforsvarsgruppen, som var Danmarks sidste jordbaserede luftforsvar. Det ændrer sig nu, hvor flyvestationen igen bliver hjemsted for de missiler, der skal forsvare landets luftrum. Air Defence Wing bliver navnet på den enhed, som skal opstille og drive de

nye jordbaserede luftforsvarssystemer. I begyndelsen af maj måned, da denne artikel bliver skrevet, er det endnu ikke besluttet, hvilke luftforsvarssystemer der ender med at blive indkøbt.

15, 50, 100 medarbejdere
Den nye wing bliver Flyvevåbnets første større arbejdsplads på Sjælland i to årtier. Arbejdet med at opbygge organisationen, som skal modtage og implementere luftforsvarssystemerne, er allerede i gang, fortæller chef for Air Defence Wing

For 20 år siden var Flyvestation Skalstrup i Roskilde hjemsted for Kontrol- og Luftforsvarsgruppen, som var Danmarks sidste jordbaserede luftforsvar. Nu bliver flyvestationen igen bliver hjemsted for de missiler, der skal forsvare landets luftrum.

oberst Henrik Hegner Nielsen med pilotnavnet GIS.

- Det er vores opgave at etablere en wing, altså en operativ enhed, som kan modtage, operere, opstille og træne jordbaseret luftforsvar i Danmark, når systemerne kommer. Hastigheden i det arbejde er hurtigst mulig, fortæller han.

Første skridt i den hastige proces er at få etableret en stab, så der overhovedet er en organisation at bygge ud fra. Den proces er i gang, og der er allerede 15 ansatte. Det tal kommer til at blive øget til omkring 50 hen over sommeren.

- I løbet af efteråret kommer der flere til. Præcis hvor mange og hvornår afhænger af, hvornår og hvor mange systemer der kommer, og om der er købt uddannelse i udlandet, teknisk støtte og så videre med i pakken, fortæller Henrik Hegner Nielsen.

Det er forventningen, at wingen er på cirka 100 mand ved udgangen af 2025.

Et system nu og et senere
Danmark skal have to typer af jordbaseret luftforsvar fordelt på tre systemer. Et langtrækkende og to korttrækkende systemer. Det har høj prioritet at få anskaffet systemerne. Derfor kører anskaffelsen i to spor. I det ene spor arbejder FMI på at anskaffe et indledende system, som kan leveres allerede i 2025 eller senest i 2026 og være operativt straks derefter. Samtidig leder man efter en mere permanent løsning. Andet skridt i opbygningen af Air Defence Wing er derfor at forberede implementeringen af de endnu ukendte nye syste-

mer og den operative opgaveløsning. Altså at kunne forsvare Danmarks luftrum.

- Det handler om at blive klar så hurtigt som muligt. Det vil sige, at vi skal rekruttere til både stab og operative enheder. Vi skal sikre, at de får en relevant grunduddannelse, og så skal de uddannes på de konkrete systemer. Endvidere skal systemerne, når vi får dem, kunne integreres i vores luftforsvar. Både rent teknisk - altså at systemerne skal kunne kobles ind i vores luftforsvarssystem - og ved at processerne rent operativt skal på plads, så luftforsvarschefen, som er chefen for Flyvevåbnet, billedligt talt kan trykke på knappen til missilforsvarssystemet og anvende det sammen med blandt andet vores kampfly og missilsystemer fra Søværnets skibe til at udkæmpe luftkrigen og forsvare Danmark, fortæller Henrik Hegner Nielsen.

Hurtigst muligt

Det kan virke som en svær opgave at opbygge en organisation til et våben-system, som endnu ikke er indkøbt, samtidig med at det skal gå stærkt. På trods af dette er alle processer for at lave en enhed, der kan modtage, operere, opstille og træne jord til luft-forsvar i Danmark, i gang, og forudsætningerne for, at det kan lykkes, er ifølge Henrik Hegner Nielsen på plads.

- Først og fremmest kræver det, at der er midler og en vilje til rådighed. Så kræver det nogle folk, som forstår ambitionen, og som kan få det til at hænge sammen. Der er ingen tvivl om, at midlerne er til rådighed. Der er heller ingen tvivl om, at ambitionen er klar - nemlig at det skal ske på Skalstrup og hurtigst muligt. Folkene er også klar. Så i takt med, at vi bliver klogere på systemerne, opbygger vi en organisation, fortæller han.

En stor arbejdsplads i Roskilde

Hvor stor en organisation Air Defence Wing bliver, kan chefen endnu ikke sige med sikkerhed. Det afhænger af,

hvor mange systemer der ender med at blive købt, og hvad NATO's styrkemål ender med at være.

- Men det, som indtil videre ligger inden for paraplyen - det, der er godkendt rent politisk i delaftale 2 -, er et langtrækkende system og to korttrækkende samt ambitionen om at få noget interim så hurtigt som muligt. Hvor meget det interime bliver, det bliver lige præcis nu anbefalet og beskrevet o.s.v. til det politiske system, som skal træffe beslutningen om det. Men ud fra, hvad der er godkendt i forhold til de langt- og korttrækkende luftforsvarssystemer, så peger det på godt 430-440 medarbejdere - alene til de tre systemer, fortæller han.

Med hele strukturen omkring wingen kan det tal godt ende med at blive større. Det er altså ret mange arbejdspladser, som Flyvevåbnet nu igen får på Sjælland. Men det er ikke kun Forsvaret, det får betydning for. Det gør det også for Roskilde by.

- Jeg tror, at det får rigtig stor betydning. Vi er allerede i god dialog med kommunaldirektøren, borgmesteren, erhvervschefen og uddannelsesinstitutionerne. Det jeg mærker er, at der er stor glæde over, at der nu kommer en stor arbejdsplads inden for ganske få år, fortæller Henrik Hegner Nielsen.

Mange studerende

Han oplever også, at der i Forsvaret er glæde over, at der igen er en arbejdsplads for Flyvevåbnet på Sjælland. Samtidig kan placeringen i Roskilde også få betydning for rekruttering i fremtiden.

- Forsvaret får mulighed for at komme ind i et af Danmarks store uddannelsescentre. Der er konstant omkring 25.000 unge mennesker under uddannelse her i Roskilde. Så det er ret mange, og det kommer også til at få betydning for rekrutteringen i Forsvaret, fortæller Henrik Hegner Nielsen.

De første medarbejdere i Air Defence Wing er da også allerede ved at flytte til byen.

”

Det er vores opgave at etablere en wing, altså en operativ enhed, som kan modtage, operere, opstille og træne jordbaseret luftforsvar i Danmark, når systemerne kommer. Hastigheden i det arbejde er hurtigst mulig.

Henrik Hegner Nielsen, oberst

Chef for den nye wing, Air Defence Wing, er oberst Henrik Hegner Nielsen med pilotnavnet GIS.

- Blandt de 15 medarbejdere, som jeg har nu, er der allerede én, som siger, at nu flytter vi herover fra Jylland og bosætter os. Flyvevåbnets medarbejdere er jo skatteborgere og institutionskrævende familier med børn i forskellige aldre. Så jeg tror, at det kommer til at bidrage aktivt til lokalsamfundet, siger Henrik Hegner Nielsen.

Ikke svært at rekruttere

Med en organisation, som hen mod årsskiftet kan tælle op mod 100 medarbejdere, er det mange ansatte, der skal rekrutteres på relativt kort tid. Selv om Forsvaret de seneste år ikke altid har haft nemt ved at rekruttere og fastholde medarbejdere, ser Henrik Hegner Nielsen ikke rekrutteringen som et stort problem.

- Jeg tror faktisk ikke, at det er svært at rekruttere til Forsvaret. Vi har haft nogle processer gennem de sidste par år, hvor vi skiftevis har skullet ansætte og holde igen. Nu skal vi igen ansætte alle dem, som vi kan. Sidst vi var i en maksimal ansættelsesperiode, da kunne vi sagtens hyre folk. Så jeg tror faktisk ikke, at det bliver et problem, siger han og fortsætter.

- Man kan sige, at den første bølge af ansættelser måske altid er lidt nemmere, fordi der er nyhedens interesse. Der er mange, der gerne vil arbejde på Sjælland, som melder sig og siger, at de har arbejdet i Jylland i en årrække og gerne vil til Sjælland, men der har ikke været noget relevant arbejde at finde. Selvfølgelig gør det ondt nogle andre steder i systemet. Men vi hyrer også fra tidligere hold værnepligtige, og fra det hold værnepligtige, der lige nu er blandt andet på Karup. De bliver dermed konstabler her den 1. juni, og da regner vi med at ansætte op mod 15.

Værnepligtige allerede i februar

Samtidig regner Henrik Hegner Nielsen også med, at de kan få nogle tidligere værnepligtige til at vende tilbage til Forsvaret.

- Ret hurtigt vil Air Defence Wing også få egne værnepligtige. Faktisk er planen, at første hold på omkring 20 begynder som værnepligtige allerede til februar, hvor de dog gennemfører den første del af værnepligten i Karup. Fra august 2026 begynder værnepligtuddannelsen på Flyvestation Skalstrup, og så udvides antallet til omkring 45 værnepligtige hvert halve år. Så der er store ambitioner også på det område, men det kan vi også sagtens klare, fortæller Henrik Hegner Nielsen.

Værnepligten bliver gennemført i samarbejde med den eksisterende værnepligtsorganisation ved Operation Support Wing i Karup. De laver en uddannelseseskadrille hos Air Defence Wing og uddanner de værnepligtige der.

Udvidelse af flyvestationen

Air Defence Wing er ved at lave en samlet plan for alt fra materiel, træningsfaciliteter, logistik og forsyning, fastansættelser og værnepligtige. Derfor skal der også ret hurtigt kigges på de fysiske rammer på Flyvestation Skalstrup.

- Vi skal selv have set på, hvor meget etablering vi får brug for, så vi kan være her med det antal

systemer, vi ender med at få. På den helt korte horisont kan vi godt "nøjes" med de faciliteter, vi har nu, men relativt hurtigt - ikke alene i forhold til værnepligtige, men også i forhold til forsyningscentre og Hjemmeværnsdistrikt Midt- og Vestsjælland (som også er her på flyvestationen, og som får flere opgaver), faciliteter til Vedligeholdelsestjenesten, etablering af LITS, administrativt fællesskab samt selvfølgelig vores egne luftforsvarssystemer - kommer vi til at se nogle byggeplaner for at justere området her markant, fortæller Henrik Hegner Nielsen.

Med til byggeplanerne hører også, at flyvestationens område måske skal udvides. Heldigvis ligger flyvestationen godt i forhold til dette. Den ligger ikke i vejen for indflyvningen til sin nabo, den civile Roskilde Lufthavn; på den anden side ligger en landevej, og ellers er området omgivet af åbne marker.

- Vi har egentlig et godt område, som passer til at blive udviklet, uden at vi reelt kommer til at genere nogen, som jeg lige ser det, fortæller han.

Opbygning af rutine

Tilbage står den udfordring, at Air Defence Wing stadig er ved at opbyg-

ge en organisation og uddanne folk til luftforsvarssystemer, som endnu ikke er indkøbt.

- Den opgave løser vi ved, at når vi rekrutterer folk, så vil der være nogle, der har lidt viden og lidt erfaring inden for brug af luftrum og forståelse af luftkrigen. Og så vil der være nogle, der har mindre erfaring og mindre viden. Derfor laver vi simpelt hen et grunduddannelsesforløb, hvor vi uddanner alle op til et forståelsesniveau, hvor de er klar til at forstå, hvordan et missilforsvar indgår i det samlede luftforsvar. Med det som udgangspunkt går de på systemuddannelse på de konkrete systemer, fortæller han og tilføjer.
- Når de så er uddannet på systemet, så er de klar. Lige så snart de er uddannet, kan de indgå i luftforsvaret. Ganske vist har de så endnu ikke så stor rutine, men den skal opbygges med tiden, så det kommer som næste opgave.

Ekspertes findes stadig
Selv om det er 20 år siden, at Danmark sidst havde jordbaseret luftfor-

svar, så findes der stadig ekspertise ude i Forsvaret, som er nyttig for Air Defence Wing, fortæller Henrik Hegner Nielsen.

- Der er faktisk relativt mange dygtige officerer, som henvender sig og rigtig gerne vil deltage, og det er jo fantastisk. Der vil vi rigtig gerne tage imod den faglighed, der er fra tidligere, og anvende den i det omfang, som stadigvæk er relevant. Vi skal selvfølgelig tænke på, at teknologi og trussel og måden, vi fører krig på, har ændret sig markant siden dengang. Men der er noget god faglighed derude, som vi sagtens kan anvende, og det har vi heldigvis også mulighed for. Nogle af de folk, jeg har ansat, har tidligere været på HAWK-systemerne og har en forståelse, de kan bringe med ind - Ikke blot i forhold til operationer, men også logistik og support, fortæller Henrik Hegner Nielsen.

Alle er nødt til at være hurtige
Forsvarschefen har i interviews flere gange brugt udtrykket Sense of Urgency, altså følelsen af at have

travlt. Den følelse har chefen for Air Defence Wing, men han synes, at den mangler andre steder i systemet.

- Jeg godt kunne tænke mig, at Forsvaret som helhed - og herunder i de støttende styrelser og folk omkring os -, forstår, hvad det er for en Sense of Urgency, som forsvarschefen taler om. Urgency er det, vi dyrker herude. Vi gør alt, hvad vi kan for at gøre ting så hurtigt, korrekt og effektivt og ordentligt som muligt, men hast er bare afgørende. Det budskab er det nødvendigt at få forplantet ud i organisationen. Vi har brugt 30 år på at fortælle folk, at nu skal I gøre det ordentligt og overholde alle forvaltningsregler, og det er bedre lige at dobbelttjekke ti gange og lave en god og grundig plan, men der er vi bare slet ikke nu. Nu skal vi have resultater hele tiden. Og den dér, hvad skal man sige, træghed eller inert, som der er rigtig mange steder, den har vi brug for at komme forbi, siger Henrik Hegner Nielsen og kommer med et konkret eksempel.
- Da vi flyttede ind herude, lykkedes det med hjælp fra det lokale etablisementslement at få ryddet kontorarbejdsplader til omkring 15 mand, at få flyttet vægge, at få malet, at få bestilt møbler og få det hele stillet op på tre dage. Det har jeg aldrig oplevet før. Det lykkedes, fordi alle arbejdede sammen med en fælles retning. Der var ingenting, der forsvandt i forvaltning, tidsplaner og alt muligt andet. Så hvis vi skal have succes med det her, så kan det ikke kun være os, der tænker sådan, så er alle nødt til at tænke sådan. ■

En ny lokalafdeling

TEKST OG FOTO MICHAEL AAGAARD JENSEN

I en tid, hvor Forsvaret opruster, kan der være brug for nye lokalafdelinger. Den proces er de så småt i gang med på Flyvestation Skalsstrup.

FORSVARET UDVIDER, og det betyder, at der kommer nye enheder til rundt om i landet. Med dem følger nye lokalafdelinger. Seneste skud på stammen er Air Defence Wing på Flyvestation Skalsstrup. Der er i virkeligheden ikke så mange ben i at oprette en ny lokalafdeling. For som der står i § 20 i HOD's vedtægter: "Lokalafdelinger oprettes og nedlægges af hovedbestyrelsen." Det lyder ret simpelt, og det er det egentlig også, fortæller konsulent ved HOD Peter Sloth.

- Hvis du skal lave en ny lokalafdeling, så kræver det, at der ikke er andre lokalafdelinger i det samme geografiske område. Så skal tillidsrepræsentanten bare rette henvendelse til hovedbestyrelsen via HOD sekretariat og bede om at blive oprettet som ny lokalafdeling, fortæller han.
- Kontakten skal ske skriftligt, og når hovedbestyrelsen har modtaget anmodningen, vil den på næstkommende bestyrelsesmøde beslutte sig for, om lokalafdelingen kan oprettes. Er

der ikke allerede en lokalafdeling på tjenestestedet, så bør det i de fleste tilfælde ikke være noget problem.

Men der er dog undtagelser fra reglen. I tilfælde, hvor der inden for samme geografi allerede er en lokalafdeling, kan der i specielle tilfælde oprettes en ny.

- Vi har oplevet nogle få steder, hvor man ikke har noget interessefællesskab, selv om man bor tæt på hinanden, og derfor har fået sin egen lokalafdeling, fortæller Peter Sloth.

Kom på kursus for lokalafdelingsformænd
HOD tilbyder også et kursus for nye lokalafdelingsformænd, hvor man lærer, hvordan man administrerer sin lokalafdeling. Det kursus udbydes en gang årligt og foregår hos HOD i Ballerup

Du kan finde mere information om lokalafdelingerne på hod.dk under dokumenter og information. Husk at logge ind først. ■

Hurtig guide til luftforsvar

Krigen i Ukraine har vist, at luftforsvarskapaciteter er afgørende for, om man kan vinde en moderne krig.

TEKST OG FOTO MICHAEL AAGAARD JENSEN

DET ER 20 ÅR SIDEN, DANMARK SIDST HAR HAFT JORDBASERET LUFTFORSVAR. De seneste år har trusselsbilledet ændret sig markant, og derfor er Air Defence Wing blevet oprettet. Karsten Marrup, chef for Center for Luft- og Rumoperationer ved Forsvarsakademiet, giver her et ultrakort overblik over jordbaseret luftforsvar.

- Det trusselsbillede, vi kigger ind i, er Rusland. De benytter sig meget af langtrækkende præcisionsangreb med enten krydsermissiler, droner eller korttrækkende ballistiske missiler. Det bedste til at forsvare sig mod den slags er jordbaseret luftforsvar. Det er klart, at man kunne sige, at russiske kamp- og bombefly også kunne være en trussel, men hvis vi ser på Danmarks placering, og hvilke venner vi har omkring os, så kommer de nok ikke flyvende ned til os, fortæller han.

Det jordbaserede luftforsvar skal medvirke til at forsvare og beskytte kommando- og kontrol-noder, civilbefolkningen, civil og militær infrastruktur og samlet set skabe forudsætningen for, at Danmark kan overleve et angreb og svare effektivt igen. Dermed er jordbaseret luftforsvar en væsentlig del af den afskrækkelse, der skal afholde en fjende fra at angribe.

Det skal gå stærkt med at få anskaffet de nye systemer, som Danmark skal bruge. Derfor foregår det i to spor. Det ene går mod at skaffe et indledende system, som kan leve-

res senest i 2026 og være operativt straks derefter. Samtidig leder man efter en mere permanent løsning. Forsvarets Materiel- og Indkøbsstyrkelse er netop nu ved at undersøge markedet for et langtrækkende og to korttrækkende luftforsvarssystemer, som skal supplere de allerede eksisterende systemer, der findes på fregatterne og på vores kampfly.

- Der er forskellige typer af mål, man gerne vil kunne engagere. Hvis man skal have et rigtig godt luftforsvar, så skal man have et mix af

forskellige virkemidler. Det vil sige forskellige typer missiler fra fregatterne og kampflyene, og så jordbaseret luftforsvar af forskellige typer. Vi bruger udtrykket lagdelt luftforsvar, hvor man kan have flere lag af forskellige systemer, som kan skyde på forskellige mål, herunder langt- og korttrækkende systemer, fortæller Karsten Marrup.

I marts måned meldte FMI ud, at feltet af leverandører af jordbaseret luftforsvar var snævret ind til følgende leverandører og systemer:

LANGTRÆKKENDE SYSTEMER, POTENTIELLE LEVERANDØRER		
Leverandør	Systemnavn	Producentland
US Government	PATRIOT	USA
EUROSAM (MBDA & Thales)	SAMP/T NG	Frankrig/ Italien

KORT- OG MELLEMRÆKKENDE SYSTEMER, POTENTIELLE LEVERANDØRER		
Leverandør	Systemnavn	Producentland
Kongsberg	NASAMS	Norge
Diehl Defense	IRIS-T SLM	Tyskland
MBDA (FR)	VL MICA	Frankrig
US Government	IFPC	USA

Er du interesseret i at vide mere om lagdelt jordbaseret luftforsvar, så kan du læse et kapitel om netop det i bogen "Hjemmefronten", som Karsten Marrup er medforfatter til.

Vil du grine hele vejen til banken?

Som kunde i Lån & Spar er du en del af noget særligt. Lån & Spar er nemlig ejet af en række fagforeninger, som ønsker at give deres medlemmer særlige fordele, når de går i banken. Det er medlemmer som dig, og det er fordele, der er til at forstå. For eksempel får MedlemsKunder Danmarks højeste rente på deres lønkonto. Det betyder, at de i januar kunne glæde sig over at få udbetalt tæt på 150 mio. kr. i renter.

Sammen med din fagforening mener Lån & Spar nemlig, at det er kunderne, der skal grine hele vejen til banken – eller i det mindste trække på smilebåndet.

Udnyt de fordele, der følger med dit medlemskab af HOD – bliv MedlemsKunde i dag.

Gå ind på lsb.dk/hod eller ring 3378 1999.

PAS PÅ DIN SIKKERHEDSGODKENDELSE

Enhver, der fastansættes inden for Forsvarsministeriets område, skal sikkerhedsgodkendes. Men en sikkerhedsgodkendelse er ikke et flueben i bogen én gang for alle. Den kan inddrages igen, hvis der senere hen opstår tvivl om en medarbejders sikkerhedsmæssige kvalifikationer.

TEKST KONSULENT PETER SLOTH

ALLE MEDARBEJDERE, DER BESKÆFTIGER SIG MED KLASIFICEREDE INFORMATIONER, SKAL VÆRE SIKKERHEDSGODKENDT i overensstemmelse med kravet til den stilling, de bestrider. Ingen må beskæftige sig med klassificerede informationer og systemer, før deres sikkerhedsgodkendelse er på plads. For officerer gælder det, at man altid skal kunne blive godkendt til HEMMELIGT, hvis stillingen endda ikke kræver en endnu højere sikkerhedsgodkendelse.

Ved ansættelsen skal alle medarbejdere indstilles til sikkerhedsgodkendelse. Der sker oftest på Personelkommandoens initiativ. Sikkerhedsgodkendelsen er en sag mellem myndigheden og Forsvarets Efterretningstjeneste (FE). Derfor får man som medarbejder ikke selv besked, når godkendelsen er på plads, men den vil fremgå af oversigten over kvalifikationer i DeMars.

Svar altid på en partshøring

Man hører altså ikke fra FE, hvis alt 'går lige igennem'. Man bliver kun kontaktet, hvis FE har behov for, at man forklarer nogle detaljer, eller hvis der er informationer, som står i vejen for sikkerhedsgodkendelsen. I så fald vil man få en partshøring fra FE i e-Boks om det forhold, som gør, at man overvejer at nægte sikkerhedsgodkendelsen.

Hvis man ikke svarer på partshøringen, afgør FE sagen på foreliggende grundlag, og det kan betyde, at man nægtes sikkerhedsgodkendelsen. Hvis sikkerhedsgodkendelsen nægtes, er ansættelsesforholdet misligholdt, og man bliver indstillet til afsked. Derfor er det yderst vigtigt at

svare på partshøringen og kommentere på det beskrevne forhold.

Hvad med ægtefælle/samlever?

En del af personundersøgelsen forud for meddelelse af sikkerhedsgodkendelse er, at medarbejderens ægtefælle, samlever eller person, man er i et forhold med, også skal undersøges. Denne person skal give samtykke til undersøgelsen. Vil vedkommende ikke det, er der ikke et fuldt grundlag at afgøre sagen på, og sikkerhedsgodkendelsen vil ikke kunne meddeles. Hvis vedkommende ikke har opholdt sig tilstrækkelig lang tid i et land, hvor danske myndigheder kan fremskaffe den nødvendige personundersøgelse, vil sikkerhedsgodkendelsen heller ikke kunne meddeles.

Hvis der senere opstår tvivl

Chefen er ansvarlig for at vurdere den enkelte medarbejders sikkerhedsmæssige kvalifikationer såsom

FORSVARETS EFTERRETNINGSTJENESTE (FE) er national sikkerhedsmyndighed på forsvarsområdet. FE leder og kontrollerer på forsvarschefens vegne den militære sikkerhedstjeneste inden for Forsvarsministeriets område. Beskrivelsen af den militære sikkerhedstjeneste fremgår af FKOBST 358-1. Det er også FE, der forvalter og udsteder sikkerhedsgodkendelser.

pålidelighed, sårbarhed, diskretion, loyalitet, adfærd og sikkerhedsforståelse i relation til tjenesten og ansættelsesforholdets art.

Hvis der senere hen efter meddelt sikkerhedsgodkendelse opstår tvivl om en medarbejders sikkerhedsmæssige kvalifikationer, kan chefen inddrage medarbejderens bemyndigelse til at beskæftige sig med klassificerede informationer og adgang til sikrede områder.

FE vil herefter vurdere sagen for at se, om der er grundlag for at inddrage sikkerhedsgodkendelsen. Også her vil man som medarbejder få en partshøring, som man bør svare på. Og igen er det sådan, at hvis sikkerhedsgodkendelsen inddrages, er ansættelsesforholdet misligholdt, og man vil blive indstillet til afsked.

Uddannelse

Alle medarbejdere, der ansættes inden for Forsvarsministeriets område, skal gennemgå en grundlæggende militær sikkerhedsuddannelse hurtigst muligt efter ansættelsen. Denne uddannelse skal give viden om de basale sikkerhedskrav, der er knyttet til ansættelsen, og gennemføres som et 'lær selv-program' via Forsvarets Elektroniske Skole (FELS).

Hver gang man ansættes ved en ny myndighed, skal man herudover også have en lokal sikkerhedsuddannelse, så man er orienteret om myndighedens sikkerhedsinstruks, hvoraf de lokale militære sikkerhedsregler og -procedurer fremgår.

Pligt til at rapportere

Enhver, der er ansat eller beskæftiget inden for ministerområdet,

skal kende de sikkerhedsmæssige forpligtelser, som tjenesten medfører. Det påhviler den enkelte både i og uden for tjeneste at overholde gældende sikkerhedsbestemmelser, lige som alle medarbejdere har pligt til at rapportere til nærmeste foresatte, sikkerhedsofficer (SIKOF) eller direkte til chefen om observationer, uregelmæssigheder eller hændelser, der kan have sikkerhedsmæssig betydning og dermed udgøre en risiko for enheden.

Tavshedspligt og ytringsfrihed

Enhver har tavshedspligt med hensyn til de forhold, som man under sin tjeneste bliver bekendt med. Er man i tvivl om, hvor vidt en videregivelse af informationer vil være i strid med tavshedspligten, skal man spørge sin nærmeste chef. Chefen skal her være opmærksom på, at medarbejderne

har den samme ytringsfrihed som alle andre offentligt ansatte. Alle medarbejdere, der skal sikkerhedsgodkendes til klassifikationsgraden HEMMELIGT eller højere, skal have tavshedspligten indskærpet og underskrive den særlige erklæring om accept af vilkårene for tavshedspligt som en del af indstillingen til sikkerhedsgodkendelse. Tavshedspligten ophører ikke, når man forlader tjenesten, og den bliver indskærpet som en del af samtalen ved ansættelsesophør.

Rejser til udlandet

I forbindelse med tjenesterejser og udsendelser af enheder til lande, hvor der vurderes en sikkerhedsmæssig risiko, skal medarbejderen have en grundig sikkerhedsinstruktion af sikkerhedsofficeren. Ved private rejser til udlandet er der

generelt ingen restriktioner i mulighederne. Chefen kan dog fastsætte begrænsninger for medarbejdere, der besidder sensitive informationer. Hvis man ønsker at rejse privat til lande uden for NATO eller EU, skal man anmode tjenestestedets SIKOF om en sikkerhedsinstruktion. Hvis anbefalingen herefter er, at man ikke rejser, skal det efterkommes. Hvis man alligevel vælger at rejse, kan det betyde, at ens sikkerhedsgodkendelse bliver inddraget. Har man på en rejse til udlandet været udsat for særlige hændelser af sikkerhedsmæssig karakter, skal man meddele det til chefen eller SIKOF på tjenestestedet. ■

Defence is our territory

High-quality refuellers and fuel tankers for Scandinavian defences

- Long service life
- Easy to use
- High durability
- Low maintenance
- Fastest delivery

hmk BILCON

HMK Bilcon A/S // Hedsundvej 295 // 9260 Gistrup // Denmark // +45 98 32 30 11 // hmkbilcon.com

SENIORSEMINAR

HOD inviterer sammen med PFA til seniorseminar.

Det er for dig, der forventer at have 3-5 år tilbage på arbejdsmarkedet – og din eventuelle samlever/ægtefælle.

Det er et todagesseminar mandag den 22. september og tirsdag den 23. september på Gl. Avernæs Sinatur Hotel & Konference.

Formålet med seminaret er at klæde dig på til de sidste år på arbejdsmarkedet og på overgangen til pension eller efterløn – eller eventuelt nyt job.

Både faktuel omkring regler og begreber på området og med inspiration, som du kan bruge til at forholde dig til, hvordan tilværelsen skal forme sig i de kommende år.

På seminaret bliver du præsenteret for en række emner, der ifølge PFA's erfaringer er særligt relevante på netop det sted i livet.

Det foregår mandag den 22. september og tirsdag den 23. september på

Gl. Avernæs Sinatur Hotel & Konference, Helnæsvej 9, 5631 Ebberup

Tilmelding

Du melder dig til ved at logge på hod.dk.

Scroll ned på forsiden til boksen 'Tilmelding til kurser samt dokumenter og information fra sekretariatet', og så kan du tilmelde dig under Seniorseminar 2025.

Deltagelse er gratis!

Der er kun et begrænset antal pladser, så tilmelding sker efter først til mølle-princippet.

SPORTEN HYLDER UDSENDTE OG PÅRØRENDE

Til efteråret kan tidligere udsendte og deres pårørende endnu en gang komme gratis i hallen og på stadion og mærke sportens store hyldest og anerkendelse.

TEKST OG FOTO VETERANMATCH / HOD

FRA DEN 26. SEPTEMBER TIL DEN 6. OKTOBER 2025 AFVIKLES VETERAN MATCH FOR SJETTE ÅR I TRÆK I HELE SPORTSDANMARK. Her står klubberne i Danmarks største ligaer og Danmarks Idrætsforbund (DIF) sammen om at anerkende tidligere udsendte og deres pårørende før og under kampe på højeste niveau.

Op mod 45 hyldestkampe spilles hen over 10 dage af klubberne i 3F Superligaen og NordicBet Ligaen i fodbold, Håndboldligaen for herrer og landets bedste ishockeyliga.

Formålet er at give Danmarks over 40.000 tidligere udsendte en særlig tak for at have kæmpet for sikkerhed og fred rundt om i verden, anerkende deres pårørende samt mindes dem, der ikke kom hjem i live.

Under Veteran Match vil man blandt andet kunne opleve særlige spillertrøjer og bolde, taler og stående klapsalver for æresgæsterne. I håndboldligaen dømmer dommerne i specialfremstillede camouflagetrøjer, mens ishockeypucken i Metal Ligaen har fået Veteran Match-logo, der med sine farver repræsenterer Hæren, Søværnet, Flyvevåbnet og Dannebrog forenet i en firkløver, der symboliserer håbet om en lykkelig fremtid.

Unikke spillertrøjer støtter et godt formål

De unikke kamptrøjer med Veteran Match logo bliver efter kampene sat på auktion, og overskuddet fra træjeauktionssalget går ubeskåret til DIF Soldaterprojekts Family Zones, der tilbyder trygge træningsfællesskaber for skadede veteraner og politifolk samt deres pårørende.

Med i forsvarsforliget

Veteran Match er skabt med støtte fra Grundfos Fonden (Poul Due Jensens Fond). I december blev indsatsen en del af det nye forsvarsforlig, så det som minimum fortsætter til og med 2029. ■

EN GOD OPLEVELSE

DIF undersøgte i 2024 veteranernes oplevelse af Veteran Match.

- 83 procent oplevede anerkendelsesindsatserne som meget gode eller gode.
- 94 procent havde en rigtig god eller god helhedsoplevelse af Veteran Match.
- 99 procent vil anbefale Veteran Match til andre.

BILLETTER EFTER FØRST-TIL-MØLLE

Mere end 3.000 tidligere udsendte og deres pårørende deltog sidste år i den stort anlagte hyldest, og igen i år forventes efterspørgslen at være stor. Derfor er det en god idé at sidde klar, når de gratis billetter frigives efter først-til-mølle-princip. Det sker den **26. august 2025** via hjemmesiden **www.veteranmatch.dk**. Her vil der også være en oversigt over de klubber, der spiller til Veteran Match, og flere detaljer om kampene.

Vær opmærksom på, at billetterne kræver, at man har et veterankort. Har man som veteran endnu ikke fået et veterankort, kan det fås via Veterancentret.

TILLYKKE MED DIN NYE STILLING – og hvad så?

TEKST KONSULENT MORTEN HVIDTVED GRAND

DU HAR SØGT EN NY STILLING, og ansøgningen var god nok til, at du bliver indkaldt til en samtale. Du gjorde det godt til samtalen, og nu tilbyder de dig jobbet – godt gået og tillykke. Telefonsamtalen med ansættende chef blev i øvrigt afsluttet med et ”og så er der lige det med lønnen – det finder vi ud af”.

Selvfølgelig – og heldigvis – er det også, hvad der som oftest sker i praksis. Det finder parterne nemlig ud af i god ro og orden.

Desværre ser vi dog en stigning i de tilfælde, hvor forventningerne til ”det finder vi ud af” ligger så langt fra hinanden, at det giver en besværlig og problematisk start i den nye stilling. I enkelte tilfælde endda så problematisk, at den manglende enighed om vilkår i den nye stilling til sidst ender med, at officeren ønsker at skifte til en ny myndighed eller i værste fald forlader Forsvaret. Når først du har sat dig til rette i stillingen, har du accepteret vilkårene.

Derfor er opfordringen helt klar fra HOD: sørg altid for, at alle de for dig vigtige vilkår er på plads, inden du siger endeligt ja til den nye stilling, og sørg for, at du har modtaget det på skrift. Det er den bedste løsning for begge parter, og det skaber fundamentet for en god start i det nye job.

Denne gang retter vi et særligt fokus på den del af vilkårene, der handler om løn og tillæg.

Løn

For de fleste officerer er grundlønnen fastlagt via en overenskomstmæssig aftalt grundløn (basisløn (OK) eller basisløngruppe (TJM)). For de overenskomstansatte LG5-majorer/orlogskaptajner er der dog mulighed for at forhandle basislønnen inden for et interval på lige under 3.000 kr. om måneden. Det sker desværre i alt for få tilfælde, hvorfor opfordringen fra HOD skal være, at man som overenskomstansat major/orlogskaptajn gør brug af denne mulighed i forbindelse med tiltrædelse i en ny stilling eller ved de årlige lønforhandlinger.

Tillæg

Ud over de faste overenskomstforhandlede tillæg er det især det individuelle kvalifikationstillæg og funktionstillæg, der er i spil i forbindelse med en lønforhandling.

Ved forhandling af det individuelle kvalifikationstillæg er det primært honorering af dine personlige og faglige kompetencer, der ligger til grund for tillæggets størrelse.

Ved forhandling af funktions-tillæg er fokus på honorering af, om der i stillingen er særlige krav til, at du skal løfte funktioner ved siden af det normale stillingsindhold. Det kan f.eks. være en rolle som souschef eller en designeringsfunktion. Funktionstillægget anvendes også ofte til honorering af mobilitet.

Funktionsvederlag

Er du tilbudt en stilling på et højere niveau, men mangler hele eller dele af den krævede uddannelse, inden du kan blive udnævnt, vil du som hovedregel blive ansat efter reglerne om ”funktion i højere stilling” eller ”konstitution”. Det betyder, at du er berettiget til et funktionsvederlag. Vederlaget skal forhandles af din tillidsrepræsentant (TR) og vil som minimum udgøre forskellen på din nuværende løn (inkl. tillæg) og den løn, som du ville få, hvis du var udnævnt i stillingen.

Så endnu engang: tillykke med din nye stilling – og brug lidt ekstra tid på at få vilkårene på plads, inden du siger ”Ja tak” til stillingen, så er grundlaget lagt for en god start. Har du i den forbindelse brug for støtte og/eller sparring, så tag fat i din lokale tillidsrepræsentant eller ræk ud til os i HOD.

Hvis du har spørgsmål om lokaltransport, så kontakt konsulent Peter Sloth på peter@hod.dk eller 5093 3649.

LOKAL- TRANSPORT

HOD HØRER LØBENDE FRA MEDLEMMER, der får at vide, at de selv skal betale ekstra, hvis deres transportomkostninger under en tjenesterejse overstiger det forventelige. Men den model skal man ikke altid tage for gode varer.

Er du som officer på tjenesterejse, kan du komme ud for at skulle foretage transport mellem midlertidigt opholdssted og midlertidigt tjenestested eller anden lokation, hvor du arbejder kortvarigt. Det kaldes lokaltransport. Udgiften til lokaltransport skal dækkes af time- og dagpengenes andel til såkaldte småfornödenheder, svarende til 25 % af satsen. Får du i stedet procentgodtgørelse, skal denne dække transportudgifterne til lokaltransport.

Hvis enkelte af dine udgifter til lokaltransport overstiger de ovenstående beløb, har du mulighed for at få dækket udgifterne.

Af Tjenesterejseaftalen fremgår det, at nødvendige, særligt store udgifter undtagelsesvis kan refunderes mod dokumentation. Som i alle andre tilfælde med refusion af udgifter under tjenesterejser er det chefen eller den dispositionsberettigede, der skal udøve skøn og godkende udgiften.

Det er derfor bedst på forhånd at aftale med chefen, hvordan lokaltransporten skal foretages, hvis du kan forudse, at der vil komme en særlig stor udgift.

Hvis du har spørgsmål om lokaltransport, så kontakt konsulent Peter Sloth på peter@hod.dk eller 5093 3649.

Major Kim Malm, 57 år

HB-medlem og stedfortrædende
værnsformand Flyvevåbnet
Sektionschef ved FMI

Foto: Sara Skytte

**Hvorfor er du involveret
i organisationsarbejde?**

Jeg blev oprindeligt valgt ind i lokalafdeling Vedbæk, da jeg var nyudnævnt kaptajn ved FKO, tilbage i 1998. Samtidig blev jeg valgt som suppleant til HB. Jeg har siden 1999 været medlem af HB. Jeg har altid haft en interesse i, at HOD står stærkest muligt, således at vi i HOD sikrer et stærkt officerskorps i et stærkt forsvar – både i tidligere nedgangstider og nu i en ny verden, hvor der investeres massivt i Danmarks Forsvar.

CV

Siden 2024 – Næstkommanderende for et program ved FMI Investeringsdivision

2019 – 2024 – Sektionschef ved PIT og Cyberdivisionen, ITIL (IT metode rammeværk)

2015 – 2019 – Sagsbehandler ved VFK PLA. ETAB og IT.

2013 – 2015 – Sagsbehandler ved FMI. Projektmetoder.

2011 – 2013 – Sagsbehandler ved FMN. Økonomi og ETAB.

2009 – 2011 – Sagsbehandler ved FKO PLA. ETAB og IT.

2007 – 2009 – Projektchef ved FKO PLI. Captia implementering

2003 – 2006 – Sagsbehandler ved FKO PLA, Ledelsesinformation.

2002 – 2003 – VUT-II/L.

2001 – 2002 – Sagsbehandler ved FKO MA, udlicitering af ETAB.

1997 – 2001 – Projektleder ved FKO. DeMars.

1996 – 1997 – VUT-I/L.

1995 – 1996 – Holdofficer ved Flyvevåbnets Sergent- og Reserveofficersskole.

1992 – 1995 – Leder af Uddannelse ved ESK 560.

1989 – 1992 – Officersgrunduddannelse.

1987 – 1989 – Værnepligtig og Grundlæggende Sergentuddannelse.

INTOPS:

2019 – Kabul, AIAT hold 11

**Hvad er den vigtigste mærkesag
for dig at kæmpe for?**

Rimelighed. Der er behov for en balance mellem de vilkår, der gælder for officerer, og de krav, der stilles til officerer. Vores arbejdsgiver har retten til at forme krav og vilkår til officerer, men HOD har muligheden for at skabe en rimelighed for virket som officer.

Når HOD skal forhandle krav og vilkår for vores virke som officerer, så ser jeg det som altafgørende, at der er rimelighed - set fra både HOD's og arbejdsgivers side.

Når der er rimelighed, vil det også sikres, at der i fremtiden eksisterer et stærkt officerskorps.

I rimeligheden ligger selvfølgelig også, at officerer ikke nødvendigvis er lønførende. Men naturligvis heller ikke underbetalte. Så når Forsvaret ønsker, at officerskorpset eksempelvis skal være omstillingsparat og villigt til at flytte mellem landsdelene, ja så skal

det blot være under rimelige vilkår. Vilkårene kunne eksempelvis være: Fast tjenestested i hjemmet, reduceret normtid uden lønreduktion etc., hvis det er rimeligt.

Historisk set har vores arbejdsgivers udgangspunkt været: Mindst mulig løn for mest muligt arbejde. På forunderlig vis har vores arbejdsgiver ikke altid kunnet forstå, at der fortsat er en stor afgang fra Forsvaret (ironi kan forekomme!). HOD skal derfor fortsat kæmpe for rimelighed. Hvis der er rimelige krav og vilkår set fra både arbejdstager og arbejdsgivers side, så bliver det også nemmere at rekruttere og fastholde medarbejdere.

Tænk engang – kunne rimelige krav og vilkår måske gøre en fin velformuleret HR-politik overflødig?

SVENDBORG 2025

OVER 100 DELTAGERE var sidst i maj samlet i Svendborg, hvor der først blev afholdt repræsentantskabsmøde. Niels Tønning blev genvalgt som formand, og så var der udskiftning på hele seks poster i hovedbestyrelsen, heriblandt tre nye værniformænd.

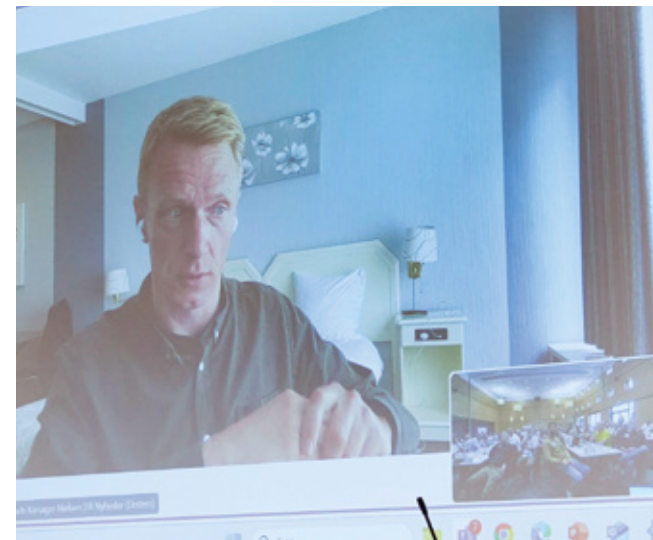
Efterfølgende var der tillidsrepræsentantseminar, der blandt andet bød på den vanlige state of the union tale fra formanden, et oplæg ved DR-journalist Mads Korsager om relationen og samarbejdet med pressen samt et oplæg ved chef for Forsvarsstaben, generaløjtnant Kenneth Pedersen. Herefter var der besøg af den nye formand for Akademikerne, Tomas Kepler, som kom for at præsentere sig og lære HOD bedre at kende.

På andendagen var der drøftelser og diskussioner både i plenum og i grupper om retningen for HOD's politiske arbejde i den kommende periode.

Foto: Claus Fisker

Drevet af at skabe resultater gennem sammenhold, samarbejde og tillid

HOD Hovedbestyrelse 2025-2028:

Formand: Niels Tønning

Stedfortrædende formand: Thomas Vestergaard

Værnsformand, Hæren: Niels Peder Munksgaard

Værnsformand, Søværnet: Thomas Vestergaard

Værnsformand, Flyvevåbnet: Lars Munkholm

Værnsformand, Hjemmeværnet: Kent Mikkelsen

Værnsformand, Beredskabsstyrelsen: Lars Michael Mortensen

Hovedbestyrelsesmedlemmer, Hæren:

Rasmus Holkenberg (suppleant for værnsformanden)

Ann-Marie Sydow Krogh

Sara Jensenius Kristensen

Laura Friis Jepsen

Anders Carlsson

Hovedbestyrelsesmedlemmer, Søværnet:

Jan Landberg Svendsen (suppleant for værnsformanden)

Michael Løbnitz Bager

Simon Højmark Balken

Hovedbestyrelsesmedlemmer, Flyvevåbnet:

Kim Malm (suppleant for værnsformanden)

Martin Monrad Lauridsen

Mathias Glerup Bay

Hovedbestyrelsesmedlem, Hjemmeværnet:

John Varmark Jakobsen (suppleant for værnsformanden)

Hovedbestyrelsesmedlem, Beredskabsstyrelsen:

Jens Christian Kyser (suppleant for værnsformanden)

Får du **alle fordelene** med?

Som medlem af HOD har du mange fordele. Vores samarbejde med Tryg er bare én af dem.

Hos Tryg får du som medlem af HOD:

- Døgnåben rådgivning om identitetstyveri og sikkerhed online.
- Adgang til anonym rådgivningslinje med sygeplejersker, socialrådgivere og psykologer som et tilvalg til din indboforsikring.
- Rabat på en række forsikringer

Er du kadet, kan du få en særlig studieforsikringspakke til indbo, rejser og ulykker.

Se tryg.dk/partner/hod, eller ring 70 33 25 25.

Det handler om at være

Ånden fra San Remo

En gang om året ankommer kadetter fra hele verden til San Remo i Italien for gennem en uge at fungere som militærjuridiske rådgivere i et fiktivt krigsscenario, der udspilles i hele konfliktspektret. I år deltog Hærens Officersskole med tre kadetter. Ugen bød på et intenst krydspres, opbygning af den militære dannelse - og hovedprisen for bedste internationale samarbejde.

Uformelle drøftelser med de allierende i marginen af en session i koalitionen Joint Operations Center.

TEKST ANDERS TREBBIEN DAUGAARD, KADET, CAND.JUR. FOTOS PRIVAT

VI INDFINDER OS SENT en søndag i marts på Hotel Villa Sylva i den nord-italienske by San Remo - få hundrede meter fra den italienske riviera og fra vores egentlige destination: Villa Ormond, hovedsæde for International Institute for Humanitarian Law. Vi er tre kadetter på mission. For første gang i 10 år deltager Hærens Officersskole i instituttets militære konkurrence i humanitær folkeret (krigens regler).

Forberedte mappedyr
Fra min baggrund som jurist kendte jeg allerede til instituttet og så en unik mulighed for at dyrke jura med det operative mindset som udgangspunkt. Jeg foreslog nærmeste chef at sende mig og et par øvrige kadetter af sted for at se, hvordan danske kadetter *benchmarker* på de bonede gulve. Det faldt på plads, og som teamleader påtog jeg mig hastigt den juridiske coaching og, som instituttet understregede, *the pastoral care* af mine medkadetter. Det gælder om at være et forberedt mappedyr, når det kommer til den slags. Med tanke på tiden til rådighed besluttede jeg, at vi skulle have læst *tilstrækkeligt* til at kunne identificere og slå op i de korrekte bestemmelser under konkurrencen. Man får nemlig ikke et pensum, men en liste over 20-30 internationale konventioner. Resultatet var 13 koncise matrixer over nøglebestemmelser i den humanitæ-

re folkeret, som blev produceret i de tidlige morgen- og sene aftentimer under regimentspraktikker i Jylland.

Hattefrit område
Kl. 08.00 mandag stiger vi op mellem palmerne i haven foran instituttet mellem delegationer fra andre militærakademier i dress uniforms. De retter ind på formation ved den hvide marmortrappe. Lidt overraskede enkadrerer vi hastigt noget, der ligner en spredt orden. På terrassen uden for den bløde renæssancefacade mødes vi af en international kakofoni af farverige uniformer. Der netværkes allerede kraftigt. Vi smider hovedbeklædningen, da kadetnæsen hurtigt snuser, at området synes at være reglementeret hattefrit. Ikke to nationers hovedbeklædning ligner i øvrigt hinanden; en

overraskende designmæssig triumf i lyset af, at 27 militærakademier fra 16 nationer er repræsenteret i årets konkurrence.

I arbejdstøjet
Det operative scenarie begynder tirsdag morgen. Alle kadetter opdeles i internationale teams à to eller tre, som nu repræsenterer et fiktivt land i en koalition, der står over for en gryende konflikt. En erfaren officer og militærjurist udbeder sig juridisk operativ rådgivning fra koalitionen med henblik på en samlet anbefaling til chefen. Scenariet begynder i det små og eskalerer gradvist. Tempoet stiger derfor ugen igennem, og arbejdet tager mere og mere karakter af juridisk risikostyring. En særligt krævende disciplin, der gøres nødvendig af tiden til rådighed og fraværet af præcise og fyldestgørende oplysninger. Efterhånden får flere 'lande' fortrolige meddelelser om særlige politiske prioriteter og juridiske forbehold. Sammen med chefens behov for afdækning af aktuelle og potentielle juridiske spørgsmål samt nye informationer, efterretninger og udviklinger, der uafbrudt tikker ind, giver det et rimelig fornuftigt krydspres. Af hensyn til andre kadetters fremtidige oplevelser undlader vi flere detaljer her. Fredag uddeles der priser. Pedersen fra den danske delegation vinder

INTERNATIONAL INSTITUTE FOR HUMANITARIAN LAW
Oprettet i 1970 som en non-profitorganisation. Har siden udviklet sig til et midtpunkt for forskning i og udbredelse af humanitær folkeret. Det er bl.a. her, militærjuridiske rådgivere bliver sendt på videreuddannelse og kurser. Flagskibet er den årlige militære konkurrence, hvor kadetter fra militærakademier verden over deltager.

guld for “Best Mixed Team”, som er hovedprisen, da instituttet lægger afgørende vægt på det internationale samarbejde. Det sidste giver sig også udslag i prisen for den ekstra indsats, “*The Spirit of San Remo*”, som i år gik til det schweiziske team.

Den danske kadet er godt stillet

I San Remo skal man vide, præcis hvad man taler om, og skabe følelseskab ud fra almenmenneskelige kvaliteter, gode manerer og kompetence. En kadet fra en dansk officersskole er her godt stillet med sit mindset og sit engelske. Konkurrencen handler om løsninger og om social gennemslagskraft. At være koncis og konstruktiv belønnes – også internationalt. Man skal dog stadig tænke over, i hvilken indpakning man leverer varen, ikke mindst som dansker i udlandet.

Og så er en god forberedelse nødvendig. Bestemmelser skal læres udenad, og mange skal identificeres og slås op på få sekunder, hvis man skal nå at gøre sig gældende. Juridiske forudsætninger er dog hverken nødvendige eller afgørende, og instituttet lægger netop vægt på, at der ikke er tale om et kursus for jurister, men om en dannelsesmæssig oplevelse for fremtidige militære beslutningstagere.

Konkurrencen i humanitær folkeret er den eneste, undertegnede kender til i det militære, med fokus på et bogligt og intellektuelt beredskab, der inddrager højere niveauer af planlægning og konfliktforståelse. Vi træner her på det samlede mentale beredskab og evnen til at træffe beslutninger i et komplekst miljø, non stop, over flere dage.

Belønningen er en uge i selskab med de skarpeste kadetter fra militærakademier i hele verden. Flere kadetter er udvalgt på baggrund af tests, og nogle gennemgår på forhånd et særligt kursus i international humanitær lov.

Samlende faktor

Som konkurrencens hovedpriser viser, er det centralt at være en

samlende faktor. Det afspejler et karaktertræk ved alle internationale fora: Det inkluderende belønnes med indflydelse – magt, om man vil. I marginen af det formelle skal man kunne sin passiar og give plads til andres. Man må indgå i de dynamikker, der nu engang opstår, ellers taber man den internationale dyst. Der er tale om *militær dannelse*.

I San Remo trænes der på det truselsbillede, Danmark står over for, fra konkurrence til krig og efterdønningerne heraf, samtidig med den internationale koalitionsdannelse og det internationale arbejde, der er helt nødvendigt for forsvaret af Danmark og Europa. Man får en forståelse for, hvordan mulige konflikter kan udvikle sig, og hvilke strategiske konsekvenser taktiske beslutninger kan have, særligt i krise og under optakt til krig. Hvornår en eskalation kan undgås, og hvornår den er strengt nødvendig.

Slutteligt kan vi med ro i stemmen sige, at vi kom omkring samtlige punkter i Hærens Officersskoles officersprofil. Læg dertil, at Danmark får faglige fyrtårne hjem, der kan højne niveauet og bevidstheden om humanitær folkeret i det danske officerskorps.

Juridisk beredskab

I et rådgivningsmæssigt kaos kan der være tendens til at trække fortolkningen af reglerne ubegrundet i retning af det humanitære – helt naturligt, for det er der, vi mennesker gerne vil hen. Men det mudrer beslutningstagerens billede af situationen. Det skal stå klart, hvilke begrundelser – juridiske og ikke-juridiske – der er for at handle på en bestemt måde. Det er det, vores juridiske rådgivning går ud på.

Den humanitære folkeret afspejler staters balancering af hensynet til at kunne gennemføre effektive militære operationer over for hensynet til uskyldige og krigens ofre. Det er reglerne om proportionalitet et godt eksempel på. Hvis et lovligt militært mål angribes, så er utilsigtede civile tab ikke i sig selv ulovlige, kun hvis de ikke er forsøgt undgået eller er

uforholdsmæssige målt op mod den forventede direkte og konkrete militære fordel. Det sidste er selvsagt en svær vurdering, men den skal tages.

Akkurat som der øves på planlægning af militære operationer, bør der derfor opøves et juridisk beredskab hos den fremtidige fører og militære planlægger. At gå ind på rådgivningssiden af juraen kan hjælpe den militære fører på vej. Når vi lærer at skelne klart mellem det juridiske og det ikke-juridiske, tager vi også ansvar for beslutningen. Juridisk godkendelse er ikke tilstrækkelig begrundelse for beslutninger eller handlinger.

Også her skal vi begå fejl, når vi udforsker doktrinen, så vi ikke begår dem i virkeligheden. Derfor passer konkurrencen som fod i hose i alle kadetters militære uddannelse. I San Remo får vi lov at stå i den juridiske rådgivers sko for en dag selv at stå med beslutningen.

Jura som moral

Den humanitære folkeret vil også i fremtiden være en af de ting, der adskiller vores soldaters kamp fra fjendens. Den er med til at skabe den overlegne kampmoral: At vi ikke alene kæmper om magt og jord, men også for en levevis og en idé. Vi skal sikre, at soldaten kan kæmpe med så klare øjne og rent hjerte som muligt, og at han kan bevare det samme efter krigen. Efterlevelse af reglerne skaber, ligesom kompetent logistik og effektiv taktik, tillid opadtil. Den humanitære folkeret bidrager til en målrettet og disciplineret kamp.

Alle lande er forpligtet på at implementere reglerne nationalt. Det indebærer bl.a. uddannelse af de væbnede styrker og anvendelse af militærjuridiske rådgivere i den operative planlægning. Men en deltagelse i San Remo går ud over det. Det er et *show of force*, der siger: *We mean business!*

Til alle værnenes officersskoler: Oprust, deltag i San Remo! ■

Kadet Pedersen, Daugaard og Christensen fra Hærens Officersskole.

Efterhånden får flere ’lande’ fortrolige meddelelser om særlige politiske prioriteter og juridiske forbehold. Sammen med chefens behov for afdækning af aktuelle og potentielle juridiske spørgsmål samt nye informationer, efterretninger og udviklinger, der uafbrudt tikker ind, giver det et rimelig fornuftigt krydspres.

Anders Trebbien Daugaard, kadet, cand.jur.

”

Ukraine-krigens udbrud blev et vendepunkt for britisk udenrigspolitik – et stort skridt væk fra forestillingen om Global Britain og hen mod et klart europæisk engagement.

Christine Nissen, Ph.d. og chefanalytiker hos Tænk tanken Europa

Fra møderummet hos Tænk tanken Europa, hvor interviewet med Christine Nissen foregik, fører en bro over til Dansk Industri i den anden side af Industriens Hus.

'RESET' HEN OVER DEN ENGELSKE KANAL

Ukraine-krigen har været et vendepunkt i britisk udenrigspolitik, siger chefanalytiker Christine Nissen, Tænk tanken Europa. Og efter EU/UK-topmødet i London kan Storbritannien og EU starte på en frisk. Centralt står forsvars- og sikkerhedspolitikken, og kursen er sat mod en forsvarsaftale, mener hun. Men der er stadig vanskeligheder at overvinde.

TEKST NIELS-BIRGER DANIELSEN FOTO SARA SKYTTE

BÅDE UKRAINE-KRIGEN OG DE INDLEDENDE MÅNEDER AF DONALD TRUMPS

anden præsidentperiode har for alvor skubbet EU og Storbritannien nærmere på hinanden – godt 5 år efter 'Brexit', briternes udtræden af EU.

Christine Nissen, Ph.d. og chefanalytiker hos Tænk tanken Europa, taler om en decideret britisk kovending, der nåede en foreløbig kulmination på topmødet i maj i London mellem premierminister Keir Starmer, EU-kommissionsformand Ursula von der Leyen og EU-præsident António Costa – det første EU/UK-topmøde siden Brexit. Mødet blev omtalt som en 'nulstilling' – et reset – af forholdet med inddragelse af Storbritannien i EU's fælles forsvars- og sikkerhedspolitik som et kernepunkt.

– Det er paradoksalt, at da Storbritannien forlod EU, begyndte unionens forsvarsdimension at udvikle sig enormt meget. Indtil da havde Storbritannien som en af de stærkeste aktører holdt den tilbage ved i vidt omfang at afvise at være med, siger hun under interviewet i et møderum i tænketankens lokaler på 3. sal i Industriens Hus i København.

Det er en klar fælles holdning, at Storbritanniens fremtid ligger i Europa.

– Ukraine-krigens udbrud blev et vendepunkt for britisk udenrigspolitik – et stort skridt væk fra forestillingen om *Global Britain* og hen mod et klart europæisk engagement, vurderer Nissen.

Det er et hovedemne i hendes engelsksprogede Ph.d.-afhandling, *Choosing Europe*, som hun i løbet af forsommeren vil bearbejde til en bog. *Officeren* har fået lov til at læse manuskriptet til afhandlingen, der er et studie i forholdet mellem EU og national sikkerhedspolitik med fokus på tre lande, der historisk har haft vidt forskellige forløb: Danmark, Storbritannien og Finland.

Nyt blik for de gode ting

Ifølge en britisk embedsmand, som Christine Nissen har talt med, er EU's centrale rolle gået op for briterne efter Brexit.

– Vi brugte så lang tid på at være kritiske. Men da vi var ved at træde ud, begyndte vi at blive opmærksomme på alle de gode ting, sagde han.

Helt formelt samarbejde er fortsat begrænset. Men en uformel koordination finder sted mellem EU's træningsmission i Ukraine (EUMAM) og Storbritanniens tilsvarende mission, Operation Interflex. Englænderne deltager også i enkeltstående projekter under Det Permanente Strukturrede Samarbejde (PESCO) – blandt andet EU-projektet vedrørende militær mobilitet, der blev søsat i 2022. Og så blev det på London-topmødet tilkendegivet, at briterne kan deltage i fælles våbenindkøb gennem EU. Hertil kommer samarbejde om blandt andet cybersikkerhed og beredskab.

Briterne er i dag udelukkede fra lån i regi af EU's forsvarsindustrielle program, men EU-ledelsen er indstillet på, at briterne skal have adgang til at trække på EU's SAFE-låneinstrument på 150 milliarder euro – lån, som EU-kommissionen optager med sikkerhed i EU-budgettet med forsvarsindustriel innovation for øje. SAFE er dog endnu ikke formelt vedtaget af de 27 EU-lande.

– Lånemekanismen er en supercentral del. Den vil få britiske virksomheder implementeret i selve EU's forsvarsindustrielle base, understreger Christine Nissen.

Vanskelige hurdler

Chefanalytikeren er overbevist om, at der kommer en forsvarsaftale på et tidspunkt, men hun advarer mod at undervurdere vanskelighederne.

– Det er Kommissionens holdning, at Storbritannien skal komme med et udspil. Set fra Kommissionens side har briterne nu engang meldt sig ud, og hvis de nu kommer tilbage og får for gode vilkår, kunne det anspore andre medlemslande til at gøre det samme, siger chefanalytikeren.

Ordet, der rummer denne skepsis i en nøddeskal, er *cherry picking* – det, at briterne kunne tænkes at tilvælge alle fordelene uden at ville tage et samlet ansvar.

For England er det omvendt vanskeligt at måtte se i øjnene, at

”

Det er Kommissionens holdning, at Storbritannien skal komme med et udspil. Set fra Kommissionens side har briterne nu engang meldt sig ud, og hvis de nu kommer tilbage og får for gode vilkår, kunne det anspore andre medlemslande til at gøre det samme.

Christine Nissen,
Ph.d. og chefanalytiker hos
Tænk tanken Europa

Ph.d. og chefanalytiker hos Tænk tanken Europa, Christine Nissen, tror ikke på, at briterne får de samme vilkår som medlemmer af EU, men samtidig skal EU indstille sig på, at Storbritannien ikke er et hvilket som helst land, men en vigtig aktør, der gennem over 45 år som medlemsland havde en stor indflydelse på procedurer og politik i unionen.

man tidligere var en ligeberettiget partner, og at man i fremtiden ofte må leve med beslutninger truffet i EU. For begge parter gælder det, at man aldrig tidligere har stået i denne situation, men nu vil man gerne *backtracke*.

Som Christine Nissen ser det, er tingene kun gået én vej siden den kolde luft, der herskede mellem London og Bruxelles i 2020-21.

- Ukraine var ét vendepunkt – Donald Trumps tiltræden i januar det næste. Forhandlingsprocessen vil kræve noget af begge parter, pointerer hun.

- Og nej, briterne får ikke samme vilkår som EU-medlemslande, men EU må indstille sig på, at Storbritannien er ikke et hvilket som helst land. Landet er en vigtig aktør, der gennem over 45 år som medlemsland havde en stor indflydelse på procedurer og politik i unionen. Og vi er ikke samme sted i dag med frykten for *cherry picking* som tidligere.

Søger ind i EU-dynamikken

I og for sig indebærer Brexit ingen hindringer for britiske forsvarsindustrielle virksomheder, for EU's Indre Marked omfatter ikke forsvarsindustri. Storbritanniens rustningsindustri er stærk med bl.a. BAE Systems, Europas største forsvarsindustri-koncern, men det er vigtigt for briterne at komme med i den kommende EU-drevne dynamik.

- Der er en voksende sammenkobling mellem, hvad staterne behøver, og det, industrien producerer. Man skal kunne se en forsyningskæde, hvor der gives penge til initiativer, der statsligt er blevet identificeret. Mange forsvarsindustrier er kommet til at se helt anderledes på, hvordan tingene skal og kan gøres, siger Christine Nissen.

Hun tilføjer, at briterne ikke kun ser et reset i forhold til EU som udenrigspolitik.

- Det er også en intern ting. Labour-regeringen ser det som en måde at skabe økonomisk fremgang i Storbritannien på.

Efterlyser flagskibsprojekter

Chefanalytikeren ser en appetit på forandring i retning af en fælles forsvarspolitik. En håndfast strukturel udfordring er imidlertid den store fragmentering i den europæiske forsvarsindustri. Europa har seks gange så mange våbensystemer som USA.

- Det er svært at ændre. Mange ser fidusen i færre våbensystemer, men der er masser af faldgruber. Ønsket i enkeltlande om at have egen våbenproduktion er noget fundamentalt i relation til national selvstændighed, og den hyppige forekomst af modkøbsaftaler komplicerer også spørgsmålet.

Alligevel ser Christine Nissen muligheder for at gøre noget ved fragmenteringen.

- Et spørgsmål, der bliver stillet, er: Hvad er det, vi skal gøre europæisk? I EU-rammen handler det om at definere flagskibsprojekter. Der er politisk vilje bag. Europæisk producerede våben er i dag en business case – det var det ikke tidligere, pointerer hun.

- Men vi skal etablere links mellem industrien og staterne. Det vil være meget uheldigt, hvis vi kaster en masse penge ud i forskellige retninger uden koordination.

”

Frankrig og Storbritannien har repræsenteret to forskellige syn på, hvad forsvars- og sikkerhedspolitikens perspektiv skal være – briterne som atlantister og Frankrig med tanker om en europahær.

Christine Nissen,
Ph.d. og chefanalytiker hos
Tænketanken Europa

Dagsordenen er en anden, for tidligere handlede det i NATO meget om byrdefordeling mellem Europa og USA.

- Der var indtil for få år siden ingen forestilling om, at Europa skulle kunne stå på egne ben, bemærker Nissen.

Flere køber europæisk

Ikke mindst efter præsident Trumps tiltræden er der sket et stort ryk i Europa i retning af at købe europæisk.

- I marts fravalgte Portugal at købe amerikanske F-35-fly, selv om landets flyvevåben havde anbefalet det, giver Christine Nissen som eksempel.

- Landets forsvarsminister begrundede det udtrykkeligt med 'udviklingen i det geopolitiske miljø'. Der har i den seneste tid været masser af eksempler på, at man vælger det europæiske alternativ.

'Køb europæisk'-tendensen mærkes også herhjemme – bl.a. i de anskaffelser, som forsvarschef Michael Hyldgaard, i løbet af foråret har sat i værk på regeringens bemyndigelse. For eksempel anskaffes der pansrede mandskabsvogne fra finske Patria, Mistral-missiler fra Frankrig til kortrækkende luftværn og sømålsmissiler fra norske Kongsberg til afløsning af Søværnets Harpoon-missiler.

De to gamle stormagter

Storbritannien og Frankrig har i nogen grad genindtaget deres gamle roller som stormagter – ikke mindst som initiativtagere til og værter for sikkerhedspolitiske topmøder under omvæltningerne som følge af Donald Trumps magtovertagelse.

- De har taget meget lederskab efter Ukraine-krigens udbrud – ikke mindst i forhold til Ukraine-støtten, sammenfatter Nissen.

- Deres stormagts- og atomvåbenstatus og størrelsen af deres militær betyder noget i en verden, hvor rå magt betyder mere. Efter Den kolde Krig var det mindre vigtigt, hvor mange militære kræfter man havde, men deres positioner er blevet relevante

igen. Deres realpolitiske karakteristika er af stigende vigtighed. De har i vidt omfang fælles fodslag.

England og Frankrig har også i andre tilfælde haft denne eksklusive indbyrdes stormagts-forståelse. I 2015 tog de sammen initiativ til at gribe ind i krigen i Syrien og Irak uden at involvere EU. Tilbage i 1998 udstedte premierminister Tony Blair og præsident Jacques Chirac Saint-Malo-deklarationen, der lagde op til en fælles europæisk sikkerheds- og forsvarspolitik – herunder en europæisk udrykningsstyrke, der skulle være i stand til at reagere uafhængigt af USA.

Et britisk-fransk parløb har der dog ikke været tale om.

- Frankrig og Storbritannien har repræsenteret to forskellige syn på, hvad forsvars- og sikkerhedspolitikens perspektiv skal være – briterne som atlantister og Frankrig med tanker om en europahær. PESCO var med i Lissabontraktaten fra 2009, men blev først aktiveret efter Brexit. Briterne var i deres sidste år i EU ikke interesseret i en selvstændig forsvarspolitisk profil for unionen.

I en tid, hvor premierminister Starmer har store problemer på hjemmefronten, har han holdt fast ved en høj britisk profil. Præsident Emmanuel Macron har, som Christine Nissen ser det, brugt den internationale situation til at få oprejsning på baggrund af, at han er virkelig upopulær internt i Frankrig.

- Frankrig har altid været fortalere for en selvstændig europæisk forsvarsidentitet, og i landet er man opmærksom på at undlade at sige alt for mange gange 'Hvad sagde vi?!'. Han har taget meget lederskab, men Frankrigs rolle er tvetydig. Der er ingen klar arvtagelse efter Macron på den anden side af præsidentvalget i 2027, siger chefanalytikeren.

Britisk balancegang

Den markante tilnærmelse mellem England og EU efterlader spørgsmålet, hvilken rolle det bilaterale forhold mellem briterne og USA vil

få fremover – det *special relations-hip*, som især briterne til stadighed fremhæver som noget særligt. I april indgik Starmer-regeringen en – godt nok ikke særlig vidtrækkende – handelsaftale med USA

- De er nære militære allierede med bl.a. nukleart og efterretningsmæssigt samarbejde, pointerer Nissen.

- Spørgsmålet bliver, om Storbritannien kan komme ud i en situation, hvor det vil være vanskeligt for dem at balancere – f.eks. hvis Trump kræver, at de skal vælge side mellem EU og USA.

Set fra EU har Storbritannien i år med et kolddt forhold mellem unionen og USA været landet, hvis særlige muligheder i Washington man har søgt at trække på.

- Det var i øvrigt også den rolle, briterne spillede, mens de var medlem af EU – som landet, der balancerede mellem Washington og Bruxelles, bemærker chefanalytikeren.

Storbritannien, der af mange betragtes som NATO's uofficielle nr. 2, har til stadighed levet op til alliancens normer for forsvarsbudgetter og har derfor ikke været i Trump-administrationens skudlinje på det parameter.

- Men Starmer og Trump har ikke noget udpræget nært forhold. Og nok betyder det transaktionelle meget for Trump, men ikke kun det. Det værdipolitiske har også vist sig at være vigtigt, og det er blevet klart for Trump-lejren, at Storbritannien i den henseende ligger meget tættere på Europa end på USA.

Det blev trukket hårdt op i de første uger af 2025, da Elon Musk, der dengang var tæt på præsidenten, rettede en række uhørt hårde angreb på Starmer.

- Men uanset hvad, vil 'det særlige forhold' stadig være en væsentlig faktor at holde sig for øje, konkluderer Christine Nissen. ■

Christine Nissen

Fra 2024: Chefanalytiker ved Tænketanken Europa

Fra 2015: Forskningsmedarbejder ved European Council on Foreign Relations.

2014-24: Forsker og lektor ved Dansk Institut for Internationale Studier (DIIS)

2014-17: Ekstern lektor i EU's udenrigs- og sikkerhedspolitik på Københavns Universitet

2015: Gæsteforsker i fire måneder på London School of Economics

2014-18: Ph.d. i Statskundskab, Roskilde Universitet

2011-12: Master of Science (MSc) i Politik og Regeringsførelse, London School of Economics

2011: Politisk researcher for Margrethe Auken, medlem af Europa-Parlamentet

2007-10: Bachelor of Science (BSc) i Internationale og Globale Studier, Roskilde Universitet

Kommende bog

Christine Nissen: Choosing Europe – from the Cold War to Ukraine: the history of the EU as a security actor and the Europeanization of the national security and defence policy.

Udkommer i efteråret 2025

Udgiver: Routledge (britisk)

HOD MEDLEMSFORDELE

Rådgivning

Du kan få rådgivning vedrørende dine løn- og ansættelsesforhold.

Lån & Spar

Du kan få unikke fordele i Lån & Spar, fordi HOD er medejer af banken.

Advokathjælp

HOD samarbejder med et advokatfirma, som du har mulighed for at benytte til private formål til en favorabel medlemspris.

Forsikring

HOD har aftaler med samarbejdspartnere, hvor du kan få medlemspriser på alle typer af forsikringer.

Pension

HOD har en attraktiv og konkurrencedygtig aftale med PFA.

Lån

Du kan optage lån i Tjenestemændenes Låneforening til en fordelagtig rente og uden gebyrer og stiftelsesomkostninger.

Forbrugsforeningen

Der er mange penge at spare på alt fra maling til rejser til den daglige kop kaffe.

Fagblad

Du modtager Fagbladet Officeren 6 gange om året.

Læs mere om alle medlemsfordelene på hod.dk. Du er også altid velkommen til at **kontakte os på 3315 0233 eller hod@hod.dk**

FORHANDLING AF TILLÆG FOR VILKÅR OG ARBEJDSBELASTNING

HOD BLEV KONTAKTET I STARTEN AF ÅRET I FORBINDELSE MED de vilkår, som assisterende forsvarsattachéer blev budt ved udsendelse i reelle krigsområder. Mere specifikt Ukraine.

Ud over at der er tale om et krigsområde, så var arbejdsbelastningen i dagligdagen også betydelig og væsentlig større, end man kunne forvente for en ansat.

HOD startede med at forhandle aftaler på plads, men i første omgang ville man fra Forsvarsministeriets Personalestyrelse (i dag Personelkommandoen – PKOM) kun forhandle for tjenestemandsansatte, men der udestod så forhandlingen

for overenskomstansatte officerer samt lignende ansatte.

Efter at sagen var forbi Forsvarsmi- nisteriet, vendte den tilbage til PKOM, hvorefter HOD, PKOM og Udenrigsmini- steriet havde en forhandling for at sætte rammerne. Nu udestår så kun de endelige udfærdigelser af aftalerne - herunder tillæggenes størrelse samt enkelte andre vilkår.

Sagen pågår stadig, men forventes løst snarligt.

Konsulent Steen Gøtsche

OFFICEREN

Nr. 3/2025, 34. årgang

ISSN: 2445-5326
Fagbladet Officeren er udgivet af Hovedorganisationen af Officerer i Danmark (HOD)
Borupvang 2B, 2. tv
DK-2750 Ballerup
Tlf. +45 3315 0233
Fax: +45 3314 4626
www.hod.dk
Facebook: Hovedorganisationen af Officerer i Danmark

Ansvarshavende redaktør:
Oberstløjtnant Niels Tønning
+45 2237 3966
niels@hod.dk

Redaktør:

Pressechef Vickie Lind
+45 5159 0742
vickie@hod.dk

Grafisk design:

ThinkCreative

Tryk: Jørn Thomsen Elbo A/S

Annoncer:

Ocean Design ApS
Dragstrupvej 12, Dragstrup
3250 Gilleleje
Annoncechef Casper Aistrup
cha@oceanmedia.dk
+45 3154 0300

Annoncepriser:

1/1 side: kr. 9.450
1/2 side: kr. 5.850
1/4 side: kr. 3.500
1/8 side: kr. 2.350
Priserne er inkl. 4 farver.

Redaktionen forbeholder sig ret til at afvise annoncer, der strider mod bladets tone og ånd.

Deadline for indlæg og annoncer:

Blad nr. 4/2025: 4. august
Som udkommer: 5. september
Blad nr. 5/2025: 22. september
Som udkommer: 31. oktober
Blad nr. 6/2025: 17. november
Som udkommer: 19. december

Abonnement: 828,- kr. pr. år.

Redaktion afsluttet den 26. maj 2025.

Kontrolleret oplag: 5.122 i perioden 1. juli 2017 - 30. juni 2018

Fagbladet Officeren er via trykkeriet Jørn Thomsen Elbo A/S certificeret efter følgende internationale standarder: ISO 14001 miljøcertificering, ISO 9001 kvalitetscertificering, FSC-certificering og SvaneMærket. Magasinet er trykt på miljørigtigt papir med vegetabiliske farver.

28

- Vi er tre kadetter på mission. For første gang i 10 år deltager Hærens Officersskole i International Institute for Humanitarian Law's militære konkurrence i krigens regler.

Anders Trebbien Daugaard,
kadet, cand.jur.

Læs: Ånden fra San Remo